Un anònim

Jordi Solé Tura

A cabo de rebre un anònim. No és el primer i sé perfectament que no serà l'últim. Això dels anònims és una plaga molesta, darrera de la qual s'amaguen moltes frustracions, manies i llets agres, i no cal capficar-s'hi massa. Però de tant en tant n'arriba algun que va més enllà de la simple mania personal i aquest que acabo de rebre n'és un. Per això em permeto parlar-ne públicament.

L'anònim en qüestió consisteix en un full imprès d'aquells que es van repartir a les darreres eleccions i que diu simplement, en lletres grosses: "Catalunya Pujol". Dessota d'aquest text, el comunicant desconegut ha escrit unes frases a màquina que comencen amb la següent: "Amic Jordi: Aquesta malaltia de *pujolitis* que pateixes et fa molt mal". Em recomana, doncs, que vagi a veure un psiquiatre, amb una frase plena de crueltat, i acaba dient: "Fes-ho aviat perquè sinó el 29 de maig et pot passar alguna cosa". Per completar el quadre, el remitent del sobre porta el nom de José M. Mena que, com és sabut, és un dels dos fiscals del cas Banca Catalana.

No hi falta res i la concepció de fons és transparent. El punt de partença és l'acostumada identificació entre Catalunya i Jordi Pujol. A partir d'aquí les crítiques polítiques a Jordi Pujol es transformen en crítiques contra Catalunya i només poden ser considerades com una malaltia, una anormalitat que exigeix la ràpida i contundent intervenció del

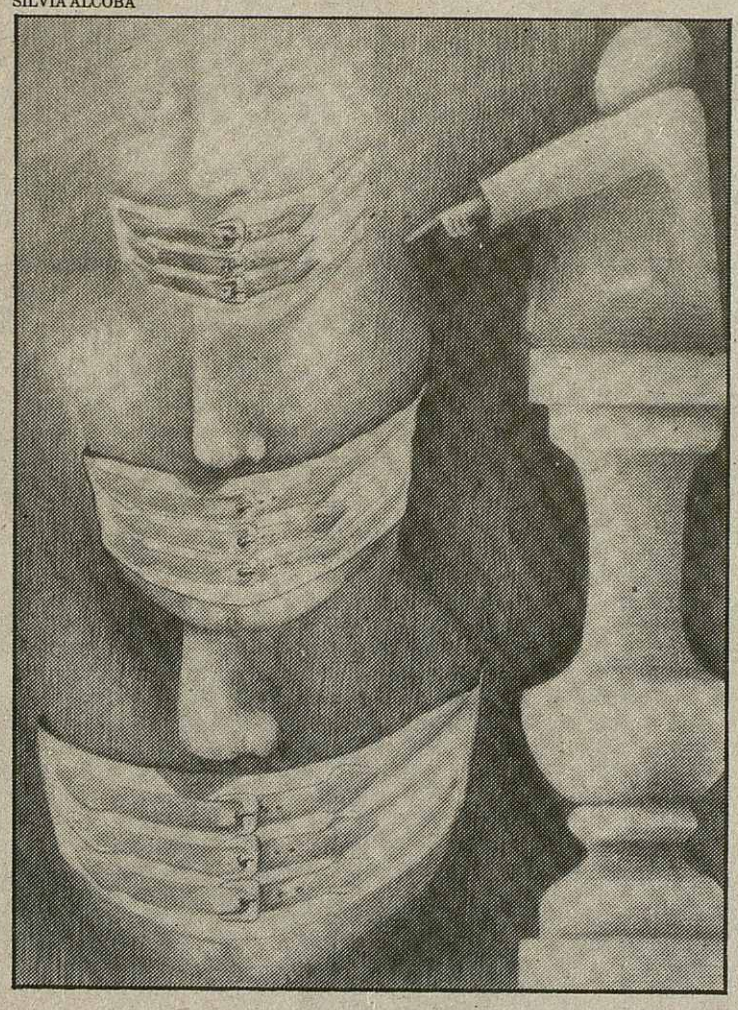
"S'estén una teranyina subtil d'intolerància i de misticisme"

psiquiatre.

Si la crítica és una malaltia, només la manca de crítica, la fidelitat sense fissures al president Pujol, es poden considerar sanes. Per tant, hi ha una Catalunya sana, la que identifica Jordi Pujol amb Catalunya i professa una fidelitat a prova de tot, i una Catalunya malalta, la que no accepta aquesta identificació, expressa desacords i crítiques i proposa alternatives. Dit d'una altra manera: la Catalunya sana és la que propugna la unanimitat entorn del líder. Per tant, el pluralisme polític, social i cultural és una malaltia. Aquesta és exactament la filosofia de totes les dictadures.

Ja sé que un anònim és un anònim i que algú em dirà que no cal donar-li més importància que la del fet aïllat. Però, si he recordat el nom de José M. Mena, utilitzat pel comunicant en el remitent, és perquè la relació que aquest estableix

SILVIA ALCOBA

no és gratuïta. Si es va iniciar una querella contra els directius de Banca Catalana, no va ser perquè unes persones privades havien dut una empresa privada a la catàstrofe sinó perquè les pèrdues provocades per aquesta catàstrofe van

"La filosofia de la unanimitat és la de totes les dictadures"

haver de ser pagades amb diners públics, sortits de les butxaques de tots els ciutadans. Però aquest fet tan elemental va ser convertit també en una gran ofensa contra Catalunya i els dos fiscals que van iniciar la querella van rebre centenars d'amenaces de mort i d'expulsió de Catalunya –alguna de les quals potser procedia del meu comunicant anònim d'ara.

No és, doncs, un acte aïllat, aquest anònim, com tampoc no ho era cadascuna de les amenaces rebudes pels fiscals ni tampoc les manifestacions d'histèria del recent cas Mariscal. En tot cas, són actes aïllats que van fent una xarxa, que van establint una asfixiant teranyina en la qual pot naufragar la idea d'una Catalunya plural, diversa i tolerant, si no els aturem a temps, és a dir, si no som capaços de mobilitzar les energies de la societat catalana en defensa del pluralisme i posar al davant de totes les nostres institucions dirigents capaços de governar en aquest sentit i d'acabar amb la mística de les adhesions sense falla i sense crítica.

Sempre he pensat que una de les millors expressions del pluralisme polític i de la tolerància és aquella frase atribuïda a un polític britànic: "No estic d'acord amb el que diu el meu adversari, però estic disposat a jugar-me la vida perquè pugui continuar dient-ho". Aquest és l'esperit que ha de predominar a Catalunya si la volem pròspera, oberta als nous temps i segura de si mateixa. Per això cal impedir que s'acabi estenent aquesta teranyina subtil d'intolerància i de misticisme que considera el desacord com una malaltia i que vol guarir les crítiques enviant els crítics a l'hospital psiquiàtric. No cometem, doncs, l'error de subestimar els anònims.

Jordi Solé Tura és catedràtic de dret constitucional i autor, entre altres obres, d'*Autonomies, federalisme i autodeterminació.*

TAMARIT, 155

Les cartes destinades a aquesta secció han de tenir una extensió màxima de 30 línies i han de dur prou dades per poder identificar i localitzar l'autor: nom complet, adreça, telèfon i DNI. En tot cas, el **Diari de Barcelona** es reserva el dret de publicar-les, senceres o bé resumides.

Reforma universitària

◆ El passat 3 de febrer va aparèixer al **Diari de Barcelona** una notícia relativa al *posicionament* de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) respecte a la reforma de les intitulacions universitàries.

Atès que no conec el text elaborat per la UAB no puc fer-ne una valoració global. Nogensmenys, sí que vull manifestar la meva opinió respecte a la posició de la UAB sobre la durada mitjana de les llicenciatures. Per la UAB, aquestes convé que siguin de 4 anys, en cas de no haver-hi exigències comunitàries que obliguin a una major durada.

Des del punt de vista del col·lectiu professional que represento, escurçar la durada de la llicenciatura en Biologia representaria, pel que fa al marc de competències professionals dels futurs llicenciats, un desavantatge addicional respecte a altres titulats amb els quals coincidim en els nostres camps d'activitat professional i pels quals la CEE exigeix uns períodes de formació superiors als 4 anys (metges, farmacèutics).

Pel que fa al tracte que la UAB dóna als estudis de biologia, la opinió pública ha de saber que la UAB no acaba d'efectuar la divisió de la Facultat de Ciències en les cinc facultats que actualment s'hi troben incloses. Això implica que, essent l'actual Secció de Biologia de la Facultat de Ciències de la UAB la que té més alumnat de les cinc seccions, no té la dotació de recursos humans ni materials que proporcionalment li correspondria respecte al total d'alumnes de la Facultat de Ciències (o sigui de les cinc seccions). Si la desitjada segregació s'hagués produït, a la Facultat de Biologia li correspondrien més recursos.

Des de la nostra posició, la UAB no defensa de la mateixa manera la qualitat de l'ensenyament de les diferents intitulacions que s'imparteixen, ni, pel que hem pogut llegir en la notícia abans referenciada, tampoc defensa de la mateixa manera les perspectives de futur professional dels estudiants que s'hi matriculen. **Pere Camprubí i García**, degà del Col·legi Oficial de Biòlegs.

Diaris en català

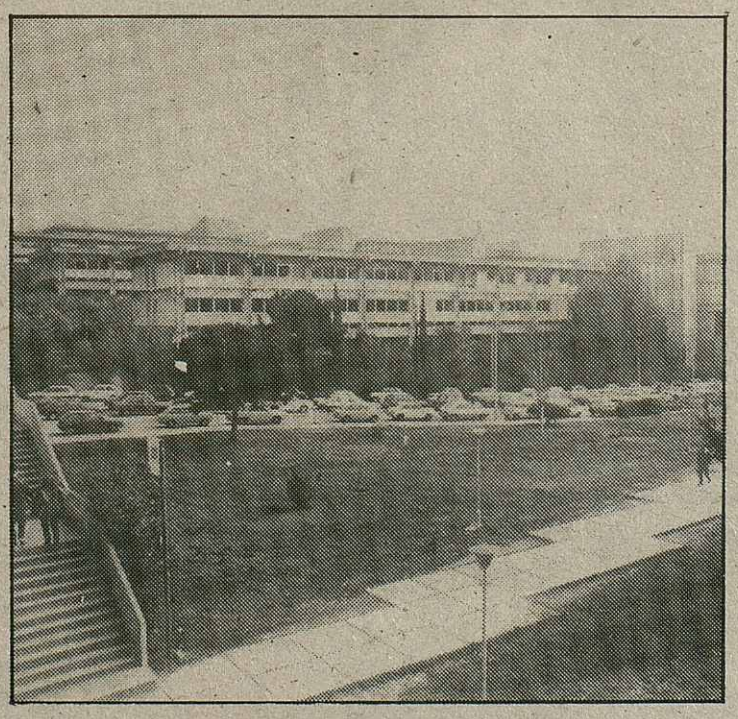
◆ Vaig tenir una alegria amb la reaparició del Diari de Barcelona i em vaig proposar comprar-lo regularment perquè estava escrit en català i s'anunciava destinat a tots els catalans amb idees progressistes.

Em sap greu haver de dir que al llarg del temps el meu interès ha decaigut a mesura que anava comprovant que s'atacava sistemàticament la Generalitat i prenia un caire descaradament partidista.

Ara, amb l'arribada d'Enric Sopena, no hi ha dubte que la cosa s'agreujarà, en primer lloc perquè ja coneixem la trajectòria d'aquest senyor i en segon lloc perquè només cal haver llegit els últims exemplars per comprovar-ho.

Ja no fa falta esbrinar què entén aquest senyor per fer un diari *universalista*, ja que es veu clar que dins aquest terme hi entra l'entendridora comprensió cap als Mariscals de torn i un antipujolisme ferotge.

Quant de temps haurem d'esperar per trobar-nos amb un diari en català, progressista, que estimi Catalunya i que no incentivi els enfrontaments entre els de casa? Mentre no arribi, llegiré l'*Avui*. **M. Llauradó** / Barcelona.

L'Autònoma manté unides les cinc branques de Ciències

Joc piramidal

◆ Fa poc m'ha estat proposat un *joc* en el qual, prèvia inversió de 10.000 ptes. –les quals es recuperen si es troba dos jugadors que segueixin la cadena– es té l'opció de guanyar vint milions de pessetes. Després de reflexionar-hi, m'hi he negat, però el fet d'ensopegar cada dia amb persones que hi juguen m'obliga a fer públiques les meves conclusions (no tan òbvies, segons he comprovat).

Aquest joc és un frau, una estafa. Ha tingut molt d'èxit, és cert. També és cert que hi ha gent que s'ha enriquit amb ell. Però cal explicar com s'han enriquit.

La persona que entra en aquest joc en cadena, piramidal, esdevé, sense excepció, timat, timador o còmplice. Aquell que inverteix les 10.000 pessetes i les recupera ha de saber que algú, necessàriament, les perd. La sola participació en el joc pot involucrar, per efecte de cascada, centenars, milers de persones finalment estafades.

Aquest joc tendeix a l'infinit, però la societat humana és finita. Per tant, els diners que guanyen els primers jugadors són les pèrdues dels nombrosos jugadors que no podran seguir la piràmide. Moralment, aquests diners són estafats, encara que segurament no hi ha acció legal possible contra aquest joc.

Aquell a qui ofereixin jugar que pensi en allò que provocarà: un augment indeterminable i difícilment contenible del nombre de persones estafades. Aquell que ja hi ha jugat, si l'ètica li mereix alguna consideració, que no segueixi la cadena, i si ja ho ha fet, que cancel·li el compte bancari on ha de rebre els diners. D'aquesta manera, trencarà la cadena i evitarà que el nombre de persones estafades sigui més gran.

En aquesta societat que compartim potser té més valor allò que tenim que no pas allò que som. Dins d'aquest marc, els iniciadors d'aquest frau –a hores d'ara segurament milionaris a costa de la ingenuïtat de moltíssima gent– cal considerar-los uns herois. Tanmateix, encara que no serveix de res, vagi per endavant el meu menyspreu. **Manuel Bonany Ayuso** / Mataró.

TV3 i la manca de pluralitat

◆ TV3 clarifica cada cop més la seva funció d'instrument polític dels únics sectors que fan país. La meva afirmació es basa en els continguts del concurs *Blanc o negre* (un títol dicotòmic molt adient i coherent amb les seves opinions respecte a conflictes recents) del dia 18 de febrer. Es tractaren un parell de conflictes que han bipolaritzat l'opinió pública catalana i que s'han emprat per destriar els presumptes catalans *light*, infiltrats entre el que es creia que era la massa compacta dels sis milions.

Efectivament, es tracta de la polèmica Flotats *versus* Joan de Sagarra i el famós *cas Mariscal*. En el primer cas, es va abusar de la presència d'un convidat de les lletres espanyoles, Antonio Gala, per convertir-lo en àrbitre indirecte i involuntari de la situació i portaveu de l'opinió oficial de TV3.

El senyor Alsius, com a responsable d'aquest concurs, devia quedar ben satisfet en dir l'última paraula sobre el tema, ara que ja no se'n parla i les veus poden sentir-se amb més claredat i tenir un major pes.

A través de la boca d'un actor, vàrem tornar a sentir l'antidemocràtica frase que diu que "a crítics com vostè, els haurien de prohibir l'entrada als teatres". Tant el senyor Flotats com TV3 tenen molt a agrair als caps visibles dels "únics catalans", i això no es concilia gaire bé amb l'objectivitat.

Un altre detall "divertit" fou el d'aparellar Xavier Mariscal amb la Lola Flores. Una mostra més que tot nacionalisme, tingui el nom propi que tingui, perd les seves capacitats racionals en sentir esmentar el seu gentilici.

Si Lola Flores representa l'essència espanyola, segurament que Mariscal no s'hi voldria aparellar i no pel fet d'ésser espanyola sinó perquè les seves famoses declaracions vàrem llegir-les com una crítica a essències il·lusòries que només generen tancament mental, folklorisme i victimisme, actituds que lamentablement, no poden restringir-se a les nostres terres. Per augmentar l'orgull nacional envers les nostres institucions, jo proposaria l'agermanament entre TV3 i el timbaler del Bruc. **Núria Juhera i Bou** / Barcelona.

Director: Enric Sopena
Subdirectors: Josep Maria Huertas i Montserrat Nebot
Redactors en cap: Enric Bañeres, Jaume Boix, Jaume Fabre, Lluís Garriga i Ernest Udina
Redactor en cap adjunt: Ramon Comorera
Cap d'opinió: Josep M. Colomer
Delegat a Madrid: Federico Abascal

Caps d'àrea: Josep Babiloni **(Disseny)**; Xavier Pericay **(Edició)**; Josep Antoni Lainz **(Tancament)**

Seccions: **Política:** Salvador Sabrià **(Catalunya)**, Xavier Giró **(Espanya)**, Eva Peruga **(Món)**; Patrici Tixis **(Economia)**; Albert Riudeubàs **(Esports)**; Montse Sala **(Mirador)**; Mercè Ibarz **(Ràdio i Televisió)**; Oriol Pàmies **(Dominical)**; Mercè Taberner **(Fotografia)** i Joan Domingo **(Arxiu)**.

Diari de Barcelona

Redacció, administració, publicitat i subscripcions: carrer de Tamarit, 155. 08015 Barcelona. **Telèfon:** 329 44 46

Aquest diari és plural i respectuós amb les opinions dels seus col·laboradors i comentaristes, que són responsables dels textos firmats. L'opinió del Diari de Barcelona s'expressa només a través de l'editorial. Aquesta publicació no pot ser reproduïda, ni totalment ni parcialment, sense obtenir prèviament el permís per escrit de la direcció d'aquest diari.

Edita: Publicacions de Barcelona SA

President: Antonio Asensio Pizarro

Vice-president del Grup Zeta: José Luis Erviti

Junta de fundadors: Josep Maria Socias **(president)**, Tristán La Rosa i Mercè Vilanova **(vice-presidents)**, Daniel Font, Jordi Mercader, Josep Maria de Porcioles, Enric Masó, Pere Portabella i Narcís Serra **(vocals)**

Conseller delegat gerent: Jordi Petit Fontserè.

Gerent adjunt: Carles Santamaria.

Cap de publicitat: Eric Benito.

Cap de distribució: Àngel Mayor Escartín.

Delegació a Madrid: Juan de Mena, 25
Telèfons: (91) 522 46 47 i 522 46 58
Impressió: Ed. Primera Plana SA

EDITORIAL

El risc ruralista de les comarques

Res no ens hauria agradat més que poder saludar amb esperança l'organització comarcal de Catalunya, un objectiu que va ser àmpliament compartit fa uns anys, quan es tractava de formular uns genèrics objectius democràtics pel país. Però davant la proclamació dels membres dels consells comarcals i la pròxima constitució d'aquests darrers, no podem deixar de manifestar algunes reflexions de desconfiança i alarma.

En primer lloc, és quasi inevitable el recel davant de qualsevol creació d'una nova estructura administrativa, ja que sempre implica inflació de despesa pública i de personal burocràtic, difícilment controlable pels ciutadans. La figura del gerent comarcal podria personalitzar l'objecte d'aquest sentiment, especialment si aquesta figura s'acabés configurant com la d'un comissari polític, que, a més, començaria a actuar molt poc abans d'unes eleccions.

En segon lloc, els criteris amb els quals s'han format els consells comarcals tendeixen a donar més importància a la representació dels partits que a la de les institucions municipals com a tals. Atesa la limitació de les seves competències, aquesta composició pot acabar convertint-los en una mena de miniparlaments on prevalgui la confrontació verbal propagandística i no l'eficàcia de la feina de cooperació municipal. En aquest sentit, és significativa la discussió sobre els possibles candidats a la presidència dels consells. Convergència i Unió pretén que, a més dels alcaldes de les poblacions més importants de la comarca, els caps de l'oposició municipal puguin accedir a la presidència dels consells. És molt difícil d'evitar la sensació que el partit avui majoritari a Catalunya ha trobat aquí un nou camí per col·locar una part del seu personal polític, precisament el que no ha obtingut prou confiança dels electors en el seu àmbit local.

Finalment, no podem deixar de dir que ens inquieten alguns dels arguments utilitzats en la llarga polèmica que va suscitar l'elaboració de les lleis d'ordenació territorial i el to una mica rupestre que poden pendre certs debats pseudoparlamentaris d'àmbit vilatà. El problema de fons és que la mateixa concepció de la comarca tendeix a posar la terra per damunt de la gent, per dir-ho en poques paraules. Quan el comarcalisme va poder concretar-se administrativament en la Catalunya autònoma dels anys trenta, els criteris per definir els límits d'aquests espais van ser bàsicament tres: l'homogeneïtat de dimensions en territori i població, l'existència de mercats amb força d'atracció i la possibilitat de traslladar-se d'un cap a l'altre de la comarca en un dia, suposant que el viatge es faria en el mitjà de locomoció més habitual d'aquell temps (és a dir, el carro). Si s'apliqués avui l'esperit que va inspirar aquests criteris, segurament l'única divisió territorial que hi respondria seria el d'una Catalunya única. Mantenint, en canvi, el tipus de delimitacions que es van dissenyar fa més de cinquanta anys, s'alimenta una certa idea anacrònica de Catalunya i el pes dels representants d'un cert prototipus social i caracteriològic que l'acompanya. No és gens segur que, en una societat urbana, industrial i de serveis, oberta a l'exterior, com és la Catalunya dels anys vuitanta, el comarcalisme no s'acabi convertint en un escenari propagandístic per una tronada rebrotada rural.

Un brindis pel cava

Les exportacions de cava produït a Sant Sadurní d'Anoia van augmentar un 31% durant el 1987, segons publicàvem ahir. El total d'ampolles venudes per Espanya a 82 països sobrepassa els 40 milions d'unitats i el 99% prové de la capital de l'Anoia. Això demostra que els vins escumosos catalans s'han imposat per la seva millor relació qualitat-preu arreu del món, sobretot als EUA, on es consumeix el 50% de cava exportat.

Quan es va saber, fa més d'un any, que els elaboradors francesos demanaven l'exclusivitat en la utilització de la *méthode champenoise* pels seus vins escumosos, es van fer sentir algunes veus pessimistes sobre el futur del cava català. Les xifres demostren que l'esforç fet per les dues gran empreses exportadores de Sant Sadurní, Freixenet i Codorníu, i per la Unió de Criadors i Elaboradors de Vins Escumosos, que aplega unes 60 empreses, ha donat els seus fruits. La consolidació del cava en el mercat internacional és una realitat.

El camí obert per dues grans firmes fa preveure que d'altres petites i mitjanes empreses podran sumar-se amb èxit a l'exportació. La total integració d'Espanya al mercat únic europeu, que tindrà lloc el 1992, pot ser doncs afrontada amb optimisme pels cavistes catalans. Les iniciatives portades a terme pels empresaris de Sant Sadurní han demostrat que apostar pel futur amb imaginació i coratge sempre acaba sent més positiu que les lamentacions estèrils. El cava bé es mereix un brindis.

LA CÒNSOLA

Mercedes Abad

Veritat?

A punto un rictus en esbrinar que el quart poder es reuneix per meditar sobre el seu present i el seu passat. Confesso haver desconfiat sempre de tots els qui, ignorant els repetits naufragis dels seus antecessors, es llancen a l'encalç d'una Veritat única i reptadora en la seva puixança absoluta. Si existís aquesta Veritat, crec que em resultaria més aviat antipàtica. Seria una mena de Veritat excloent i despòtica, guerrera i intocable, poc apta pel que és lúdic i per l'autoironia, una Veritat que, sota la disfressa de noia altiva i inaccessible, oculta la confusió o una certa estupidesa essencial. O simplement el buit. Sempre he simpatitzat, en canvi, amb les veritats d'estatura humil, discretament impertinents i mordaces, que no deixen en cap moment de dubtar d'elles mateixes, d'interrogar-se i riure's dels seus propis continguts i de convertir-ho tot en acudit. Són veritats incertes i transitòries, que coneixen la seva naturalesa efímera i conjuntural i no dubten d'anar-se'n de copes les unes amb les altres, devorar-se entre elles, enemistar-se a mort, reconciliar-se després i sucumbir, en fi, a les mateixes circumstàncies que ens fan, els humans, tan vulnerables. Són veritats humanes, miserables, belles o simplement divertides, que saben molt bé que les coses anomenades frívoles són sovint les més serioses i importants. No pretenen explicar la realitat ni desembocar en vanes transcendències perquè, d'alguna manera, saben que són maldestres, insignificants i impotents.

Em sorprèn que la premsa segueixi ocupant-se de proclamar grans i greus veritats, i s'oblidi d'aquelles, només aparentment més trivials, que en realitat ens concerneixen molt més. ¿Que no ho prova el fet que l'humor hagi estat sempre relegat a les pàgines d'acudits?

TEATRE NACIONAL

Guillén

